

Regulamin Odznaki Krajoznawczej Ziemi Wołomińskiej

I. Postanowienia ogólne

1. Odznaka Krajoznawcza Ziemi Wołomińskiej jest odznaką regionalną, ustanowioną przez Oddział Warszawski PTTK.
2. Odznakę Krajoznawczą Ziemi Wołomińskiej ustanowiono uchwałą Zarządu Oddziału Warszawskiego PTTK nr 19/2017 z dnia 14 marca 2017 roku.
3. Celem wprowadzenia Odznaki jest popularyzacja wiedzy o powiecie wołomińskim oraz o jego walorach turystyczno-krajoznawczych.
4. Odznaka Krajoznawcza Ziemi Wołomińskiej jest trzystopniowa. Kolejne stopnie oznaczone są odpowiednio jedną, dwiema lub trzema gwiazdkami.
5. Odznakę przyznaje Oddział Warszawski PTTK.
6. Nadanie Odznaki Krajoznawczej Ziemi Wołomińskiej następuje po weryfikacji przedstawionej dokumentacji (punkt II/15).
7. Metalowa odznaka jest odpłatna. Koszt odznaki wynosi 15,00 złotych.

II. Warunki zdobycia Odznaki

1. Odznakę mogą zdobywać osoby, które ukończyły 8 lat.
2. Odznakę zdobywa się w kolejności stopni.
3. Okres zdobywania poszczególnych stopni jest dowolny.
4. Odznaka może być zdobywana podczas indywidualnych wędrówek po ziemi wołomińskiej lub podczas wycieczek, rajdów, zlotów organizowanych przez ogniwa PTTK, szkoły, inne organizacje lub instytucje.
5. Odznaka może być zdobywana równocześnie z innymi odznakami krajoznawczymi i odznakami turystyki kwalifikowanej.

6. Do zdobycia odznaki w stopniu pierwszym wymagane jest poznanie 15 wybranych obiektów z wymienionych w załączniku. Wśród nich muszą się znaleźć:

- dwory i pałace	2
- kościoły	1
- kapliczki i krzyże	2
- cmentarze, mogiły, kwatery wojenne	2
- tablice pamiątkowe, pomniki, obeliski	2
- inne obiekty krajoznawcze	6

7. Do zdobycia odznaki w stopniu drugim wymagane jest poznanie 25 obiektów krajoznawczych z wymienionych w kanonie obiektów w co najmniej pięciu miejscowościach.

8. Do zdobycia odznaki w stopniu trzecim wymagane jest przygotowanie pracy monograficznej poświęconej jednemu z obiektów wymienionych w kanonie.

9. Potwierdzeniem pobytu w danym miejscu lub zwiedzania obiektu mogą być: odcisk pieczętki z nazwą miejscowości lub obiektu, wklejony bilet wstępu, zdjęcie zdobywającego na tle obiektu.

10. Uczestnikom wycieczek zbiorowych zwiedzanie obiektów mogą potwierdzać przewodnicy turystyczni, kadra programowa PTTK (przewodnicy, instruktorzy biorący udział w wycieczce) a także nauczyciele (konieczna pieczętka szkoły).

11. Nadwyżka obiektów krajoznawczych poznanych przy zdobywaniu pierwszego stopnia Odznaki przechodzi do weryfikacji na drugi stopień.

12. Forma prowadzenia dokumentacji (np. kronika, album, książeczka, blog internetowy) jest dowolna.

13. Obiekty zaliczone na pierwszy stopień odznaki nie mogą się powtórzyć przy zdobywaniu drugiego stopnia.

14. Punktowane są jedynie obiekty znajdujące się w kanonie obiektów stanowiącym załącznik do regulaminu.

15. Dokumenty do weryfikacji odznaki z potwierdzeniem poznanych obiektów należy przekazać do Oddziału Warszawskiego PTTK, ul. Grójecka 77/7, 02-094 Warszawa (osobiście lub przesyłką pocztową). Istnieje też możliwość wysyłki skanów na adres e-mail: poczta@warszawski.pttk.pl.

Można także przedstawić je do weryfikacji w Bibliotece Miejskiej w Wołominie, ul. Wileńska 32.

Kanon obiektów Odznaki Krajoznawczej Ziemi Wołomińskiej

Gmina Dąbrówka

Miejscowość Chajęty-Jaktory

1. Zespół dworski (dwór z 1912 roku oraz park z 1 poł. XIX wieku – własność prywatna)
2. Słupowa kapliczka św. Jana Nepomucena z 1 poł. XIX wieku

Miejscowość Dąbrówka

3. Kościół parafialny pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego (datowany na lata 1881–1884) wraz z tablicą upamiętniającą chrzest Cypriana Kamila Norwida
4. Stara drewniana plebania (przy kościele)
5. Cmentarz parafialny (symboliczny nagrobek matki Cypriana Kamila Norwida – Ludwiki ze Zdzieborskich Norwidowej, nagrobek z piaskowca ks. Jana Sypniewskiego, pomnik właścicieli Ślęzan von Egertów)
6. Pomnik Tadeusza Kościuszki

Miejscowość Kołaków

7. Pomnik „Zrzut Cichociemnych”

Miejscowość Kuligów

8. Skansen Kultury Ludowej i Ziemiańskiej

Miejscowość Ślężany

9. Zespół pałacowy (pałac oraz park – datowane na XVIII – XIX wiek), obecnie centrum konferencyjne

Gmina Jadów

Miejscowość Jadów

10. Kościół parafialny pod wezwaniem Znalezienia Krzyża Świętego (datowany na lata 1822–1886)
11. Zespół dworski (dwór, oficyna, obora, spichlerz, park – datowane na II poł. XIX wieku)
12. Fragment cmentarza żydowskiego wraz z kamieniem poświęconym pamięci Sary Litwali

13. Cmentarz rzymsko-katolicki (groby Zdzisława hr. Zamojskiego z 1925 roku, Marii hr. Zamojskiej z 1932 roku, Izabeli z hr. Zamojskich nazywanej hr. Erykową Kurnatowską, Władysława Białobrzeskiego poległego w 1918 roku)

14. Rezerwat przyrody „Ślize” w pobliżu cmentarza żydowskiego

Miejscowość Strachów

15. Kapliczka „Cudu nad Wisłą” przy ul. Krótkiej wystawiona na pamiątkę odparcia bolszewików pod Radzyminem w 1920 roku

Miejscowość Urle

16. Mogiła zbiorowa żołnierzy francuskich zmarłych na cholere

Gmina Klembów

Miejscowość Klembów

17. Kościół parafialny pod wezwaniem św. Klemensa (datowany na XIX wiek) z tablicą pamiątkową poświęconą św. Faustynie

18. Cmentarz rzymsko-katolicki (najstarsza część z grobami Władysława Żymirskiego – naczelnika Wydziału Ruchu Dyrekcji Wileńskiej PKP, Bohdana Krauze zamordowanego na Pawiaku w 1943 roku, figurką na grobie Marianny Kowalskiej, tablicą pamiątkową „W hołdzie walczącym i więzionym, poległym i pomordowanym za Ojczyznę w latach 1939–1956”

19. Rezerwat „Dębina” z 200-letnimi dębami

Miejscowość Wola Rasztowska

20. Zespół pałacowy – pałac oraz park (datowane na XVIII wiek z częścią z XIX wieku)

Miejscowość Ostrówek

21. Dom św. Faustyny, ul. Św. Faustyny 5

Gmina Kobyłka

Miejscowość Kobyłka

22. Bazylika Mniejsza pod wezwaniem Świętej Trójcy (datowana na XVIII wiek)

23. Cmentarz parafii rzymsko-katolickiej, ul. Pieniążka (kaplica grobowa Matuszewskich z 1837 roku, kaplica grobowa Orszagów z 1927 roku, grób rodziny Korolkiewiczów – właścicieli majątku Nowa Wieś, ogrodzenie z bramą z pierwszej połowy XIX wieku)

24. Kapliczka murowana wystawiona z okazji „Cudownego ocalenia przed Bolszewikami” w 1920 roku (w pobliżu Bazyliki)

25. Krzyż z pamiątkową tablicą „Poległym za ojczyznę – mieszkańcy Kobyłki” (w pobliżu bazyliki)

26. Tablica upamiętniająca mjr. Jana Czeredysa – żołnierza wyklętego (w pobliżu Bazyliki)
27. Krzyż na kamiennym cokole na skrzyżowaniu ulic Radzymińskiej i Kraszewskiej poświęcony żołnierzom walczącym z wojskami rosyjskimi w 1794 roku
28. Park Podworski z aleją grabowo-lipową (własność rodziny Orszagów)
29. Rezerwat przyrody „Grabicz” na południowo-wschodnim skraju miasta

Gmina Marki

Miejscowość Marki

30. Zespół budowlany osiedla robotniczego – domy przy ulicach Barskiej, Jasnej, J. Piłsudskiego, J. Słowackiego (datowane na lata 1883–1905)
31. Kościół pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia NMP ul. J. Piłsudskiego 93A
32. Zespół pałacowy Briggsa, ul. J. Piłsudskiego 96 (datowany na lata 1870–1880)
33. Dom „Czerwony Dwór”, w którym przebywał na leczeniu Mikołaj Konstanty Čiurlionis, i aleja kasztanowa do niego prowadząca. Obecnie Ośrodek Szkolno-Wychowawczy prowadzony przez siostry Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Markach-Pustelniku
34. Pomnik na Kruczku. Głaz upamiętniający mieszkańców Strugi, Marek, Pustelnika i Zielonki rozstrzelanych przez Niemców 30 lipca 1844 roku
35. Pomnik Dziesięciu Powieszonych przypominający o powieszeniu przez Niemców 50 więźniów Pawiaka w Markach, Rembertowie, na Bródnie, na Woli i Szczęśliwicach (pomnik przy ul. J. Piłsudskiego, pomiędzy ulicami J. Paderewskiego i Fabryczną)
36. Pomnik w Markach-Strudze upamiętniający żołnierzy Armii Krajowej II Rejonu „Celków-Marki” przy skrzyżowaniu dróg Warszawa – Białystok i Rembertów – Nieporęt
37. Tablica poświęcona pamięci mjr. Henryka Okińczyca ps. „Bil” umieszczona w kościele w Markach-Pustelniku

Gmina Poświętne

Miejscowość Krubki-Górki

38. Park dworski z przełomu XVIII/XIX wieku z obeliskiem nawiązującym do wydarzeń z 28/29 września 1939 roku, których bohaterem był mjr Henryk Dobrzański „Hubal”
39. Pałac „Aleksandrium” z XXI wieku

Miejscowość Nowe Ręczaje

40. Dom drewniany nr 29 (datowany na XVIII wiek)

Gmina Radzymin

Miejscowość Radzymin

41. Kolegiata Przemienienia Pańskiego ul. P.O.W. 1

42. Budynek dawnej szkoły elementarnej i przytułku dla ubogich (obok kolegiaty)
43. Figurka św. Jana Nepomucena z XVIII wieku (przed budynkiem dawnej szkoły elementarnej)
44. Klasycystyczna dzwonnica z dwoma dzwonami ufundowana przez Eleonorę Czartoryską (przy kolegiacie)
45. Gmach Instytutu Nauczycieli Elementarnych (obecnie Liceum im. C. K. Norwida) przy ul. Konstytucji 3 Maja 26 zaprojektowany przez Antonia Corazziego i tablica pamiątkowa poświęcona Romanowi Żulińskiemu
46. Budynek dawnego szpitala wojskowego i starostwa przy ul. Konstytucji 3 Maja 19 zaprojektowany przez Henryka Marconiego
47. Obelisk poświęcony Cyprianowi Kamilowi Norwidowi (w centrum parku, ul. Konstytucji 3 Maja)
48. Pomnik Tadeusza Kościuszki (w parku, ul. Konstytucji 3 Maja)
49. Obelisk poświęcony Wincentemu Witosowi, ul. Konstytucji 3 Maja
50. Cmentarz parafialny przy ul. P.O.W. (grobowiec oficera Aleksandra Trussona z 1855 r., nagrobek Tytusa Rejchela, Leonarda de Verdmona Jacquesa, grób rodziny Borowych, grób ks. Macieja Gutowskiego, groby Braci Dolorystów)
51. Kapliczka na Zjawieniu w stylu zakopiańskim (ul. W. Wróblewskiego)
52. Cmentarz Jana Pawła II z kaplicą cmentarną (mogiły żołnierzy Bitwy Warszawskiej 1920 roku)
53. Dom przy ul. Stary Rynek 7 wraz z tablicą poświęconą Isaakowi Basherisowi Singerowi – laureatowi Nagrody Nobla w dziedzinie literatury

Gmina Strachówka

Miejscowość Kąty-Wielgi

54. Mogiła zbiorowa 20 bohaterów walk o wolność 1863 roku

Miejscowość Osęka

55. Młyn wodny z częścią mieszkalną (datowany na I połowę XIX wieku) na rzece Osownica

Gmina Tłuszcz

Miejscowość Chrzęsne

56. Zespół pałacowo-parkowy (datowany na XVII– XVIII wiek)

Miejscowość Postoliska

57. Kościół parafialny pod wezwaniem Stanisława Biskupa (datowany na lata 1913–1919)
58. Cmentarz rzymsko-katolicki – stara część z klasycystycznym nagrobkiem Mateusza Morawskiego z 1855 roku, grobowcem Wincentyny Karskiej (właścicielki Chrząsnego) i rodziny Koskowskich, grobami dwóch przyjaciół: Jana Adamowicza Pilińskiego i Jana Kielaka

Miejscowość Tłuszcz

59. Kamień pamięci 32 Pułku Piechoty AK „Rajski Ptak” walczącego w akcji „Burza” w 1942 roku, ul. Warszawska
60. Pomnik „Obrońcom ojczyzny 1920 roku”, ul. Warszawska
61. Lokomotywa Hutnik 4010 na torach w okolicach skrzyżowania ulic Warszawskiej i Kościuszki
62. Wieża ciśnień (w bliskości lokomotywy)

Gmina Wołomin

Miejscowość Ossów

63. Cmentarz wojenny z 1920 roku wraz z kaplicą i dzwonnica

Miejscowość Wołomin

64. Cmentarz Majdan. Mogiła zbiorowa żołnierzy AK Oddziałów Specjalnych „Jerzyki”, Grób Nieznanego Żołnierza
65. Dom Nałkowskich – „Dom nad Łąkami”, ul. W. Nałkowskiego 17
66. Kościół pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej (datowany na początek XX wieku), ul. Kościelna 20
67. Pomnik „Obrońców Ojczyzny” upamiętniający Cud nad Wisłą z popiersiem Józefa Piłsudskiego (przy stacji PKP Wołomin)
68. Kamień upamiętniający żołnierzy Polski Walczącej pomordowanych przez NKWD i sądy polowe Armii Radzieckiej w latach 1944–1945, ul. Piaskowa, na tyłach Urzędu Skarbowego, w miejscu dawnego więzienia UB
69. Kamień upamiętniający żołnierzy AK i NSZ ziemi wołomińskiej walczących o wolność Polski, u zbiegu ulic Korsaka i Orwida
70. Kapliczka przydrożna z początku XX wieku, u zbiegu ulic Korsaka i Orwida
71. Mural upamiętniający „Polaków, którzy ratowali żydowskich sąsiadów przed eksterminacją niemiecką 1939–1945”, na murze domu przy ul. Orwida 20
72. Powiatowe Centrum Dziedzictwa i Twórczości „Fabryczka”, ul. Orwida 20

73. Krzyż przydrożny z 1907 roku i kamień upamiętniający wizytę w Wołominku biskupa Ruszkiewicza, u zbiegu ulic Armii Krajowej i Sasina
74. Kamień upamiętniający „Bohaterów Powstania Styczniowego 1863 roku”, u zbiegu ulic Piłsudskiego i Gdyńskiej
75. Dom z ogrodem, u zbiegu ulic Polnej i Przyjacielskiej

Gmina Zielonka

Miejscowość Zielonka

76. Dom Pomocy Społecznej z otaczającym parkiem, ul. Poniatowskiego 29
77. Pomnik „Rota” upamiętniający harcerzy rozstrzelanych za rozwieszanie plakatów z tekstem „Roty” Marii Konopnickiej 11 listopada 1939 roku, w lesie przy drodze prowadzącej z ul. Żołnierskiej do stacji Zielonka Bankowa
78. Tablica Wypędzonych – upamiętniająca mieszkańców Zielonki wypędzonych po upadku Powstania Warszawskiego w 1944 roku przy ul. A. Mickiewicza
79. Obelisk poświęcony żołnierzom Armii Krajowej obwodu „Celków II” na Skwerze Armii Krajowej
80. Figurka Matki Boskiej z 1939 roku przy ul. Kolejowej (vis-à-vis pomnika AK)
81. Muzeum Historii Filmów Jerzego Hoffmana, ul. J. Poniatowskiego 46, Centrum Konferencyjno-Bankietowe „Trylogia”

Gmina Ząbki

Miejscowość Ząbki

82. Willa „Arkadia”, ul. M. Langiewicza 1
83. Willa, ul. J. Słowackiego 10 (datowana na 1925 rok)
84. Willa A. F. Ronikiera, ul. Wyzwolenia 16 (datowana na 1820 rok)
85. Rezerwat przyrody „Mosty Kalińskie”
86. Pomnik – kwatera poległych w 1920 roku na cmentarzu parafialnym, ul. Ch. Andersena
87. Kwatera wojenna 1939 roku na cmentarzu parafialnym, od ulicy J. Piłsudskiego

Pomysłodawcami odznaki, autorami kanonu i regulaminu są Elżbieta Rydel-Piskorska i Jacek Trzoch

Projekt graficzny odznaki wykonał Krzysztof Jerominek.

Odznakę można nabyć jedynie w Oddziale Warszawskim PTTK, adres biura: 02-094 Warszawa, ul. Grójecka 77/7